

BMÅS

NYTT

TIDNING AV OCH OM BORÅS MINIATYRÅNGLOKSSÄLLSKAP

KALLES FÖRSTA SIDA ÅR 2007

BMÅS-tankar från en fåtölj i början av 2007

Efter avklarat jul- och nyårsfirande, önskas alla en god fortsättning. Enligt almanackan skulle det vara vinter nu, men en titt på termometern tyder mer på dålig vår eller höst. Regnmängden pekar på regnperiod. Helt klart är vädret lämpligt för inneaktiviteter.

Jag hade planerat att gå på THE MODEL ENGINEER EXHIBITION i London. Ett evenemang med omkring hundra års tradition. Men i år ställdes det in pga. att de som säljer saker där inte tyckte det var någon idé att lägga ner jobb på den här utställningen när det är ytterligare en mot slutet av januari. Alltså kan jag inte ge den rapport från utställningen som jag tänkt få med i detta nummer av BMÅS-NYTT. "Gobble warming and cancellation. Back to the drawing board".

Jag hann med ett par besök hos "min" engelska klubb under min vistelse i London. Där pågick ett ganska omfattande renoveringsarbete på det upphöjda spåret för 5" och 3,5". Av fundamenten, som är gjorda av stålblock, är flera i ganska dålig kondition pga rostning närmast marken. Nya stålpelare var under tillverkning och gjutning av grundfundament med justerskruvar för justering av spårläget pågick för fullt. Någon gång i vår räknas jobbet vara klart. Vi det andra besöket var det klubbafton med diskussion om olika problem som Model Engineers råkar på. Att få till en väl fungerande tätning för en axeldriven matarpump kan tydligen inte alltid vara så enkelt. Efter alla råd, extra brickor, O-ringar, bättre passning etc., står det helt klart att min morbrors devis: "Lyssna alltid på råd och gör därefter som du själv vill", är ett bra förhållningssätt. Själv tror jag att i det aktuella fallet var problemet att kolven inte styrde tillräckligt exakt. Den skall bara kunna röra sig fram och åter och inte sidledes så att tätningen får ta upp sidokrafterna som då slits ut med läckage som följd.

Till våren får vi ta ställning till om sträckan Rustansberg – Brittensbro, mot tunneln, behöver få nya syllar. Det är den sträckan som har de äldsta syllarna för närvarande. Vi har även en hel del nergrävning av kabel för linjeblockeringen av linje 1 att göra under

forts sid 8...

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE I BMÅS ÅR 2007

Härmed kallas alla medlemmar i Borås MiniaturÅngloksSällskap
till årsmöte lördagen den 24 februari år 2007 klockan 11:00.

Plats: Åhaga lokverkstad.

Adress: Lillåvägen 4, 504 33 BORÅS.

Sällskapet bjuder på lättare förtäring efter mötet.

FÖRSLAG TILL DAGORDNING VID ÅRSMÖTET 2007

1. Mötets öppnande.
2. Godkännande av dagordningen.
3. Val av ordförande för mötet.
4. Val av sekreterare för mötet.
5. Val av två rösträknare.
6. Fråga om mötets behöriga utlysande.
7. Styrelsens verksamhetsberättelse.
8. Balansräkning.
9. Revisorernas berättelse.
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.
11. Budget för år 2007.
12. Medlemsavgift för år 2008.
13. Val av ordförande för föreningen under arbetsåret 2007.
14. Val av två ordinarie styrelseledamöter för åren 2007 och 2008.
15. Val av två suppleanter för år 2007.
16. Val av två revisorer för år 2007.
17. Val av två personer att utgöra valberedning under 2007.
18. Medlemmarnas motioner.
19. Styrelsens propositioner.
20. Medlemmarnas Dag 2007.
21. Ångdagen 2007.
22. Nyamedlemmar.
23. Övriga frågor.
24. Mötets avslutande.

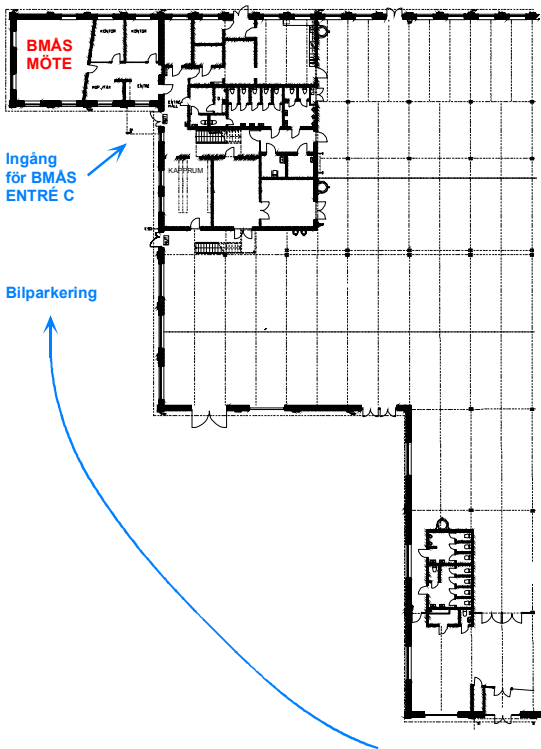
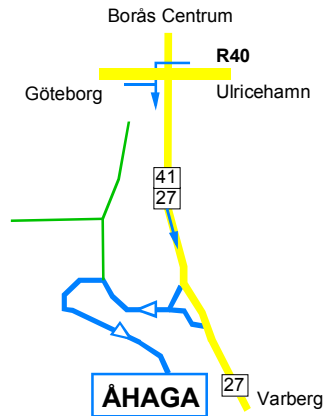
Önskar medlem ställa motion till årsmötet, vore styrelsen tacksam om vederbörande, torde inlämna densamma till sekreteraren, senast tisdagen den 31 januari 2007, så att styrelsen får möjlighet att förbereda frågan, i de fall detta erfordras.

SÅ HÄR HITTAR DU TILL ÅHAGA.

Från **Göteborg** eller **Jönköping**:

Kör riksväg väg R 40 in i Borås, sväng av vid vid Annelundsmotet, mot Varberg och Växjö, väg 41 och 27, kör ca 1 km, sväng höger vid vita hänvisningsskyltar (Djursjukhus, Textilmuseum).

Du ser nu Åhaga, en brun tegelbyggnad, med hög skorsten och högt torn.

Från
Varberg eller **Växjö**:

Kör R 41/27 in i Borås.
Sväng vänster vid vita
hänvisningsskyltar
(Djursjukhus,
Textilmuseum).

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

BMÅS styrelses verksamhetsberättelse för året 2006

Ordinarie årsmöte hölls lördagen den 25:e februari i Åhaga lokverkstad i Borås, där ett trettiotal kamrater mött upp.

Den 2 april respektive den 1 oktober deltog vi i Nostalgimässan i Eriksbergshallen i Göteborg med en egen monter. Under aprilmässan hjälpte vi även till med evenemanget *Juniortåg*, som syftar till att intressera barn för tåg hobbyn.

Säsongen startade med Medlemmarnas Dag lördagen den 27 maj och första trafikdagen söndagen den 28 maj. Säsongen fortsatte med helgevenemang 10–11 juni och 8–9 juli. Under semestertiden jobbade en grupp kamrater med Sandlid Central där förstärkningar av markuppbyggnad utfördes och 500 sliprar byttes. Även tunneln hann åtgärdas. Tunnelväggarna försågs med träpanel. Arbetena var klara till årets Ångdag den 5 augusti, som avslutades med traditionsenligt sillbord under kvällen.

Den 6 augusti var det trafikdag och årets varmaste dag. Besökarna kunde denna helg även glädja sig åt alla eleganta utställningsföremål såsom motorer, ånglok och en bil, allt i miniatyr. Säsongen avslutades med helgen 2–3 september. Då fick vi besök av grupp holländare med vår medlem Edgar Smallegange i spetsen. De hade med sig flera fina ånglok. Under trafikdagarna har Ann-Christine Tropp förestått vår korvkiosk.

Enligt Johan Kresser hade vi under den gångna säsongen 2 423 passagerare.

Linjeblockeringsprojektet har fortskridit under året. Ett avläsningskort för spårledningarna, vars funktion prototyptestats på banan, är under konstruktion och kommer att göras färdigt och installeras under kommande säsong.

Till vår klubbstuga har inköpts ett nytt kylskåp. Klubben har inköpt gjutna hjulämnen som sedan har sålts till olika medlemmar.

1 ton kol inköptes från firman Signal Fuels i England.

Vårtidning BMÅS-NYTT har genom redaktör Göran Roséns försorg utkommit med 4 nummer under år 2006. Föreningens hemsida har redigerats av webbmästare Urban Enell.

Styrelsen har haft ordinarie protokollförda möten den 30 april, den 10 juni samt den 5 augusti.

Som kuriosa kan nämnas att den 2 juli hittades en stulen Chrysler Voyager på järnvägsbanken efter Rustansberg.

Mötet den 5 augusti var ett styrelsemöte öppet för alla medlemmar.

Avrustning genomfördes efter hand under hösten.

Styrelsen

MEDLEMSAVGIFTEN FÖR ÅR 2007

Observera att medlemskap erhålles efter inbetalning av medlemsavgift SEK 120:– gällande för enskild medlem, eller SEK 180:– gällande fullt familjemedlemskap d.v.s. äkta maka eller make samt alla hemmaboende barn under 18 års ålder.

Sätt gärna in Eder kontingent för år 2007 snarast möjligt.

Postgironumret är det gamla vanliga, nämligen 13 09 55 – 8.

Inbetalningsavi för plusgiro kommer endast att vara närslutet detta nummer av medlemsbladet och ej de kommande numren.

Kom ihåg, spara och betala snarast!

Om medlem önskar förnya sitt medlemskap BÖR detta ske helst innan årsmötet. Sker EJ inbetalning före 1 maj kommer vederbörande att för gott strykas ur sällskapets medlemsregister.

Vi har haft alltför många problem samt extraarbete för kassör, sekreterare samt tidningsdistributör för att kunna fortsätta med den mjuka linjen, där betalning kanske kommer först framåt hösten, eller med vidhängande postala kostnader, då man inte behagar fullfölja sitt medlemskap för nästkommande år. Meddela vänligen om Ni inte önskar fortsatt medlemsskap, det sparar pengar och arbete för sällskapet.

Adressförändringar och andra viktiga ändringar i matrikeln **KAN och BÖR** snarast meddelas sekreteraren eller kassören, gärna då på postens adressändringsblankett, eftersom den för den enskilde medlemmen är gratis och franko.

Denna bild föreställer Gunnar Lindbergs nykonstruerade stationshus för Sandlid Central.

ÖVERSVÄMNING

Under de konstiga och blöta tider som timat de senaste månaderna, har vi äntligen fått vårt badparadis *Vattenlösa Sjön* att svämma över med friskt vatten, men med oöverskådliga problem och kostnader för järnvägen, båtägare och nakenbadarnas paradis innanför järnvägsbanken. Däremot har tydligen siken gått till till fiskarens stora förnöjsamhet. Utförlig rapport och rykande färska bilder publiceras uti nästa numris av denna förnämliga tidskrift.

VARFÖR DIGGAR INTE NUTIDENS UNGDOMAR TÅG?

Kan det bero på att de inte:

- Fått stå på gångbron vid Årstabrons södra landfäste och kolla in blixtrande D-lok, brummande dieselmotorvagnar till Nynäs och pilsnabba orangea Göteborgare skramla över bron.
- Legat med örat mot rälsen på Slakthusbanan och hört ångloket komma stånkande långt nere på Valla gärde släpandes på en ny fin grön tunnelbanevagn.
- Fått stå i timmar på Sockenvägen och tittat på spårvagnarna som rangerats vid vagnhallen.
- Åkt snälltåg till tjocka slakten i Skåne klistrad vid fönstret och se Sverige passera förbi i lagom takt, endast avbrutet av servitörens gonggongslag från korridoren annonserande "Första lunchen serverad". Meny – Wienerschnitzel så klart och en Pommac.
- Haft aha-upplevelsen att spårvagnar faktiskt kan vara gröna (Malmö) och gula (Köbenhavn).
- Suttit i en gammal Ford och väntat vid en järnvägs korsning på Österlen, eftersom en gammal gumma i huckle har kommit ut från ett litet skjul och vevat ned bommarna, så att ett maffigt ånglok kunnat passera i lugn och ro.
- Fått kliva upp på en personvåg på en järnvägs- eller tunnelbanestation och tittat på snurran och stämpelverket för att sedan fått ut en viktbiljett med en bild på ett lok, tunnelbanevagn eller trådbuss.
- Fajtats med skolkompisarna från Sammis om sittplatsen bredvid förarhytten på Saltsjöbanans motorvagn när man åkte hem får att äta lunch.
- Suttit på en bänk i Humlan och käkat glass, ivrigt studerande djurholmstågets gnisslande framfart längs Engelbrektsgatan.
- Stått och tittat genom fönstret till fjärrställverket i Neglinge på hur tågen rört sig längs banan.
- Haft nöjet att sitta på enkelsätet bredvid föraren på en mustang eller på långsoffan bredvid motorhuven i en trådbuss.
- "Kört" SS-mustangen själv med hjälp av bromsratten framtill i släpet.
- Lekt på de avställda vagnarna på Pålänsviksspåret i Neglinge (och snott olja ur lagerboxarna till cykelkedjan).

- Hängt vid bommarna och väntat på att TGOJs motorvagnståg ”Mälardalen” skulle passera, så att KUJs ångloksdragna malmtåg från Riddarhyttan sedan kunde korsa normalspåret på väg till hamnen.
- Fått farmor att betala en tioöring så hjulen på ångloksmodellen som var uppställd på Centralen skulle börja röra sig.

Eller kan det vara så att alla tåg, numera ser likadana ut, har inget synligt rörligt maskineri och far omkring som skållade råttor i 200 knyck? Eller är helt enkelt video och dataspel häftigare?

Magnus Holmberg

En undrande rallare och t f trafikchef på Valsjöbanan

PTFE-MATERIAL VID ÅNGLOKSBYGGEN?

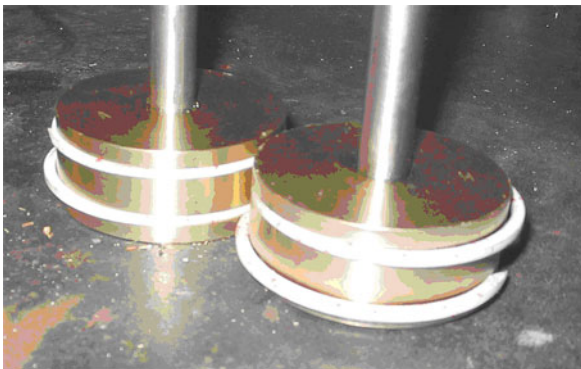
Tankar och funderingar i praktiken, men andra har nog redan provat en det.

Jag tycker om att prova olika metoder och material. Det kan bli ganska många timmar i verkstaden när man provar sig fram. Jag lyssnar flitigt på vad andra har för idéer och Jan Söderlund pratade väldigt gott om att använda *ptfe*-ringar i bl.a. cylindrar. Jan-Håkan Nordin har också haft det i sina lok med ett gott resultat, många kallar det även för teflon.

Under ett år byggde jag ett enkelt smalspårigt ånglok och vid byggkonstruktionen provade jag lite olika metoder vid tätningar, armaturer, panna, osv. Efter ca 2 års körning med loket – jag kör ganska mycket med det, ca 100 mil – demonterade jag kolvarna och tittade på hur de hade slitits under åren.

Efter att har ”måttkollat” med en ring som inte har använts kan jag berätta att slitaget är väldigt litet, ca 0,05 mm. Det är alltså mycket bra med tanke på att de är gjorda i plast och att cylinderloppet blir väldigt polerat. Jag använder rödbrons till cylindrar, som jag själv borrar, gängar och skruvar ihop till en enhet.

forts nästa sida...

Nästa detalj som är tillverkad bl.a. av *ptfe* är regulatorn, som är en vvs-kulventil av den lite dyrare sorten (ej Bilterna eller dyl.). Man bör kontrollera med försäljaren att ventilen klarar av höga temperaturer och tryck samt att kulan är rostfri eller i mässing.

Jag har kört med denna kulventil i 2 år. Skruvade nu bort den för att titta efter förslitningar och utföra ett läckageprov, men hittade inga fel. Jag kunde återmontera samma ventil igen. En av fördelarna med denna ventil är att den går väldigt lätt att öppna och stänga under tryck. Det går också ganska lätt att hitta en ny, om den skulle blir otät eller inte vara funktionsduglig längre.

Roland Birath-Pettersson (Rolle)

Full scale live steam i Kina

På denna adress kan man se många undersköna bilder på ånglok från Kina, väl värda att titta noga på. Även här håller ångan på att slås ut av andra drivkrafter, tyvärr.

<http://www.davehill.co.uk/steamindex.html>

...forts fr sid 1

kommande säsong, så det vore bra om vi kunde bli tillräckligt många arbetsvilliga för att klara båda jobben.

Vid vårt årsmöte, den 24 februari klockan 11:00, har vi tillfälle att prata mer om planeringen inför kommande säsong. Ser fram mot ett välbesökt möte.

Tågledare för BMÅS, Tkl Sandlid Central,

Karl-Gustav Ryberg.